

תכנית הסמכה ודירוג מקצועי במקצוע "גינן טיפולי" 2015

א. מבוא

לימודי גינן טיפולי כמקצוע, החלו בארץ בשנת 1998 (סמינר הקיבוצים). במהלך השנים נפתחו תכניות הכשרה נוספות במכללות וארגונים שונים.

נכון להיום, לאור חדירת הגינן הטיפולי לתודעת הציבור, הדרישה הגוברת למטפלים בגינן ובעקבות הגידול בביקוש ללמודי המקצוע, נוספו תכניות הכשרה השונות בהיקפים ובתכנים. כארגון גג של המטפלים בגינן בישראל, אנו רואים לעצמנו חובה להבטיח רמה גבוהה של בוגרי תכניות ההכשרה, הן על מנת לשמור על המעמד המקצועי שהתחום רכש במשך השנים והן מתוך אחריות כלפי הקהלים הנזקקים למטפלים מקצועיים.

ב 2013, הרכיבה הועדה האקדמית של העמותה תכנית לימודי ליבה לתכניות הכשרה דו-שנתיות. התכנית פורסמה באתר העמותה. עד היום שימשה התכנית כהמלצה למכללות בקביעת תכניות ההכשרה. החל מאוקטובר 2015, עמידה בתכנית הליבה תהווה תנאי להכרת העמותה במוסד המלמד לצורך הסמכת בוגריו.

ועד העמותה החליט לעשות צעד נוסף לשם ביסוס המקצוע. הועד קבע דרוג מקצועי בהתאם להיקף הכשרתם וניסיונם המקצועי של העוסקים בתחום. הועד יעניק הסמכה כאמור, אך ורק לבוגרי תכניות לימוד במוסדות המוכרים על ידי העמותה.

לצורך ההליך, נקבעו שתי דרגות מקצועיות על בסיס היקף ההכשרה המקצועית – **"מפעיל תכניות בגינן לאוכלוסיות מיוחדות"**, ו **"מטפל באמצעות גינן"** (ראה להלן טבלת הדירוג) ועוד דרגה **"מטפל מומחה בגינן טיפולי"** בהתאם לוותק ולביסוס המקצועי.

וועדת ההסמכה תכבד כל מוסד המכשיר מטפלים אשר יעמוד בדרישות תכנית הליבה וכן בדרישות רמת המרצים והתנאים כמתואר בטבלאות שבנספח, זאת בתנאי שתכנית ההכשרה (שעות ונושאים) ונתוני המסגרת יוגשו מראש לאישור הוועדה. וועדת ההסמכה תשמש גם כוועדת חריגים ותדון בכל מקרה לגופו בהתאם לצורך.

רק מוסד לימודים אשר תכנית ההכשרה שלו זכתה להכרה מטעם הארגון, יהיה רשאי לציין **"תכנית הלימודים מאושרת ע"י עמותת "אדם צומח", הארגון הישראלי של העוסקים בגינן טיפולי, להסמכה בדירוג....."** בפרסומי המוסד.

הודעה לגבי מועד הגשת בקשות להסמכה, תצא לחברי העמותה ולמסיימי תכניות לימוד ותפורסם באתר העמותה.

הענקת הסמכה לבוגרי תכניות הכשרה מהעבר, תהיה בהתאם לנוהל "הוראות מעבר" המופיע בסוף המסמך.

ב. הגדרות:

המבוא למסמך מהווה חלק בלתי נפרד מהמסמך.
הנספח למסמך – "נספח תכנית הסמכה ודירוג מקצועי במקצוע "גינן טיפולי" 2015" המופיע בסוף המסמך, מהווה חלק בלתי נפרד מהמסמך.
הארגון: "עמותת אדם צומח", עמותת לקידום מקצוע הגינן הטיפולי בישראל ע.ר 580433670
גינן טיפולי (הגדרת הארגון האמריקאי – אומץ ע"י הארגון הישראלי): תהליך העושה שימוש בצמחים ופעילויות בגינה לשם שיפור ההסתגלות החברתית, חינוכית, פסיכולוגית ופיזית של אנשים ועל ידי כך לשפר את מצבם הפיזי, המנטאלי והרגשי.
תכנית הסמכה ודירוג מקצועי במקצוע "גינן טיפולי" 2015: הסמכה ודירוג מקצועי מטעם הארגון.
תכנית ליבה: תכנית לימודים מחייבת (נושאים והיקף), מתוך סה"כ תכנית ההכשרה במוסד הלימודים.
ועדת הסמכה: ועדה מטעם וועד העמותה שעיסוקה באישור תכניות ההכשרה של המוסדות ומתן הסמכה לבודדים.
חברה בעמותה: מי שהתקבל לעמותה ושילם דמי חברות לשנת הפעילות הנוכחית.
לשון מגדר: בכל מקום שמופיע לשון זכר הכוונה היא לזכר או נקבה.

הערות:

1. על מנת להסיר ספק, אנו מציינים כי ההסמכה המקצועית ניתנת ע"י ומטעם הארגון.
2. נכון להיום התחום אינו בעל הכרה ממלכתית.
3. עוסקים ותיקים בתחום, אשר היו לפחות 5 שנים חברים בעמותה, בעלי ניסיון מוכח של עבודה בגינן עם אוכלוסיות מיוחדות, אשר עברו הכשרה חלקית או לא עברו הכשרה פורמלית, רשאים להגיש בקשה מיוחדת לוועדת ההסמכה.

ג. הסמכה ודירוג מקצועי בתחום הגינן הטיפולי

דרגות ההסמכה המקצועית:

- א. מפעיל תכנית בגינן, לאוכלוסיות מיוחדות.
- ב. מטפל באמצעות גינן.
- ג. מטפל מומחה בגינן טיפולי.

פירוט תנאי הסף לזכאות בדרגות השונות (ראה תוספת בסוף המסמך "הוראות מעבר").

דרגת הסמכה "מפעיל תכנית בגינון, לאוכלוסיות מיוחדות".

1. סיים בהצלחה תכנית הכשרה מוכרת ע"י הארגון, בהיקף של לא פחות מ- 168 שעות לימוד ועוד 40 שעות התנסות מעשית עם הדרכה.
2. חבר רשום בעמותה.

דרגת הסמכה "מטפל באמצעות גינון".

1. סיים בהצלחה תכנית הכשרה מוכרת ע"י הארגון, בהיקף של לא פחות מ- 562 שעות לימוד ועוד 100 שעות התמחות מעשית עם הדרכה.
2. חבר רשום בעמותה.

דרגת "מטפל מומחה בגינון טיפולי".

(חובה להציג מסמכים המוכיחים את נתוני המועמד).

1. עומד בכל הדרישות של דירוג "מטפל באמצעות גינון".
2. בעל וותק של לפחות 5 שנים בטיפול בגינון בקבוצות ויחידים.
3. צבר לא פחות מ-1000 שעות של טיפול בגינון עם קבוצות ו/או פרטני.
4. צבר לא פחות מ- 50 ש' הדרכה (לא כולל בתקופת ההכשרה).
5. צבר לפחות 8 נק' זכאות בהתאם לטבלה המצורפת.

פירוט נקודות זכאות לקביעת דירוג "מטפל מומחה בגינון טיפולי".
 הזכאות מותנית בהצגת מסמכים מתאימים.

סוג הזכאות	פירוט	הניקוד	הערות
1. תואר אקדמי BA או מקביל לו.	בתחום טיפול, שיקום, חקלאות או לימודי הסביבה	3	ממוסד אקדמי מוכר.
2. תואר אקדמי MA ומעלה	בתחום טיפול, שיקום, חקלאות או לימודי הסביבה	2	ממוסד אקדמי מוכר.
3. התמחות מיוחדת	120 ש' ומעלה 60-119 ש' 30-59 ש'	2 1 0.5	בתחום טיפול, הנחיית קבוצות, שיקום, אימון, גינון, חקלאות, ניהול, יזמות.
4. הוראה בתכנית גינון טיפולי	ותק של לפחות שנתיים	2	בתכנית המוכרת ע"י הארגון
5. הדרכת סטודנטים לגינון טיפולי	ותק של לפחות 3 שנים בהדרכת מתמחים	3	הדרכה במהלך ההתמחות המעשית בתקופת הלימודים.
6. ניסיון בעבודה	כל שנתיים מעבר ל-5 שנים נחשבת נקודה	1	מעבר לוותק ראשוני של 5 שנים
7. הרצאה, הנחיית סדנה במפגש מקצועי של הארגון, כתיבת מאמר.		0.5	הניקוד מצטבר בהתאם למספר ההופעות עד למקסימום של 2 נקודות.
8. השתתפות במפגש מקצועי של הארגון	מפגשים יומיים	0.5	הניקוד מצטבר בהתאם למספר המפגשים עד למקסימום של 2 נקודות

ד. נוהל בקשת הסמכה מקצועית מטעם הארגון.

1. על המבקש למלא טופס "בקשה לשם קבלת הסמכה וקביעת דירוג מקצועי מטעם הארגון".
2. הגשת כל המסמכים הנדרשים לשם בקשת ההסמכה.
3. הוכחת חברות בעמותה בשנה הנוכחית (של הגשת הבקשה).
4. תשלום אגרת הסמכה.

ה. הוראות מעבר – תכנית הסמכה:

יחולו לגבי בוגרי תכניות לימודים בעבר, שסיימו את לימודיהם לפני 30 בספטמבר 2015 ולא מאוחר מ- 30 באוגוסט 2016.

א. זכאות הסמכה לדרגת "מפעיל תכניות בגינון, לאוכלוסיות מיוחדות".

בוגר תכניות לימוד בהיקף של לא פחות מ- 168 שעות לימוד ועוד 40 שעות התנסות מעשית, רשאי להגיש בקשת הסמכה לדירוג מפעיל תכניות בגינון לאוכלוסיות מיוחדות. בתאי שיעמדו בתנאים הבאים:

1. הצגת תעודת גמר ממוסד הלימודים בו למד.
2. חבר בעמותה.
3. הצגת אישורים על נסיון בהפעלת תכנית גינון בהיקף מצטבר של לא פחות מ- 200 ש' הפעלה בשנתיים האחרונות.
4. שילם אגרת הסמכה לעמותה בגובה שיקבע ע"י הועד מעת לעת.

ב. זכאות הסמכה לדרגת "מטפל באמצעות בגינון".

בוגרי תכניות הכשרה בהיקף לימודים של לא פחות מ- 562 ש' ועוד 100 שעות התמחות מעשית, אשר סיימו את הלימודים לפני ספטמבר 2015, רשאים להגיש בקשת הסמכה לדירוג מטפל באמצעות גינון, בתנאי שיעמדו בתנאים הבאים:

1. הצגת תעודת גמר ממוסד הלימודים בו למד.
2. חבר בעמותה.
3. שילם אגרת הסמכה לעמותה בגובה שיקבע ע"י הועד מעת לעת.

ג. זכאות הסמכה לדרגת "מטפל מומחה בגינון טיפולי".

זכאים לדרגת מטפל באמצעות גינון (בתקופת הוראות המעבר), אשר עומדים בקריטריונים להסמכת מטפל, מומחה באמצעות גינון (צברו די נקודות זכות בהתאם לטבלת הזכאות, [ראה לעיל]), רשאים להגיש בקשת הסמכה לדירוג מטפל מומחה בגינון טיפולי. בתנאי שיעמדו בתנאים הבאים:

1. הצגת כל המסמכים הנדרשים לשם זכאות לדרגת מטפל מומחה באמצעות גינון (ראה למעלה).
2. חבר בעמותה.
3. שילם אגרת הסמכה לעמותה בגובה שיקבע ע"י הועד מעת לעת.

הערות:

1. הוועדה לא מתחייבת לאשר כל בקשה אף אם המגישה/עומד/ת בקריטריונים שנקבעו.
2. לאחר דיון בוועדת ההסמכה, הוועדה רשאית להזמין את מגיש/ת הבקשה לראיון אישי ו/או לבקש דרישות נוספות.
3. כל בקשת הסמכה אשר איננה עומדת בקריטריונים הנ"ל, תידון בנפרד, בוועדת ההסמכה.

נספחים לתכנית הסמכה ודירוג מקצועי במקצוע "גינן טיפולי" 2015

נספח א' – תכניות ליבה לתכניות הכשרה, לצורך הסמכה מקצועית.

תכנית לימודי ליבה, הכשרה לקראת דירוג "מפעיל תוכנית בגינן לאוכלוסיות מיוחדות"

הערות	מס' שעות	הקורס
	28	מבוא לפסיכולוגיה
	14	יסודות בעבודה עם קבוצות
עיוני ומעשי	28	תורת הגינן, בוטניקה ואקולוגיה
עיוני ומעשי	56	מבוא לגינן טיפולי
	14	הכרת אוכלוסיות
	40	התנסות מעשית,
	28	סדנת ליווי להתנסות מעשית
	168+40	סה"כ התנסות מעשית
מומלץ	20	סורים מקצועיים

תכנית לימודי ליבה, הכשרה לקראת דירוג "מטפל באמצעות גינן".

הערות	מס' שעות	הקורס
	56	מבוא לפסיכולוגיה
	56	פסיכולוגיה התפתחותית
	28	פסיכופתולוגיה
	56	יסודות בעבודה עם קבוצות
	28	אקולוגיה וקיימות
עיוני ומעשי	84	יסודות הגינן ובוטניקה
עקרונות תיאורטיים ומעשיים בתהליך הטיפולי בגינה	56	גינן טיפולי
	56	התנסות אישית וקבוצתית בגינה
	56	הכרת אוכלוסיות
	100	התמחות מעשית, סטאז'
	56	סדנת פרקטיקום
במוסדות בהם מתקיים גינן טיפולי.	30	סורים מקצועיים
	662	סה"כ

נספח ב' – רמת סף הנדרשת ממרצים ומנחים בתכניות הכשרה בגינן טיפולי (בכל סוגי ההכשרות).

המקצוע	כישורי מרצה	הערות
פסיכולוגיה, פסיכופתולוגיה, פסיכותרפיה,	פסיכולוג, פסיכיאטר, עו"ס קליני.	תואר מוסמך ומעלה
אקולוגיה וקיימות	תואר בוגר בביולוגיה, חקלאות, אקולוגיה, לימודי הסביבה, מתכנני פרמקלצ'ר.	
תורת הגינן, בוטניקה	תואר בוגר בחקלאות, גן מקצועי דרגה 1 ומעלה.	מתרגל בגינה יכול להיות בוגר ביי"ס לגננות ושתלנות עם ניסיון של לפחות 5 ש'
הכרת אוכלוסיות	פסיכולוג, עו"ס, מומחה בתחום האוכלוסייה אותה הוא מלמד.	
עבודה בקבוצות	פסיכולוג, עו"ס, בעל תעודה בהנחיית קבוצות עם ניסיון של לפחות 5 שנים בהנחיית קבוצות.	
גינן טיפולי	מטפל מומחה בגינן טיפולי עם וותק של לפחות 5 שנים בעבודה מעשית ושנתיים וותק בהנחיית סטודנטים.	
הדרכה בעבודה מעשית במקום בו מתקיים גינן טיפולי.	מטפל מומחה בגינן טיפולי. בתיאום ושיתוף עם איש טיפול של המוסד המארח, כמו פסיכולוג, עו"ס, יועצת חינוכית, מטפלת/בריפוי/בעיסוק, מטפלת בגישות טיפוליות אחרות.	
מנחה סדנת פרקטיקום (התמחות מעשית)	פסיכולוג, עו"ס, מטפל מומחה בגינן טיפולי עם וותק של לפחות 5 שנים בעבודה טיפולית מעשית ושנתיים בהנחיית סטודנטים.	

הערה: ועדת הסמכה מוסמכת לדון במקרים שאינם עומדים בקריטריונים הנ"ל.